

Linus Banytės-Surplienės audioknygos

„Apie pinigus su vaikais: paprasti patarimai tėvams, kaip paruošti vaiką ateities pasauliui“

priedas

● ● ● NUORODOS

Nemokami įrankiai

[Taupymo planas ir Kišenpinigių susitarimas](#)

Mokymai

[Įpročių kūrimo dirbtuvės](#)

Bendruomenė

[„Facebook“ grupė „Apie vaikus ir pinigus“](#)

Diskusijų kortelės

[„Apie dalijimąsi su vaikais“](#)

Bradley T. Klontz klausimynas

[apie finansinius įsitikinimus](#)

Plačiau apie

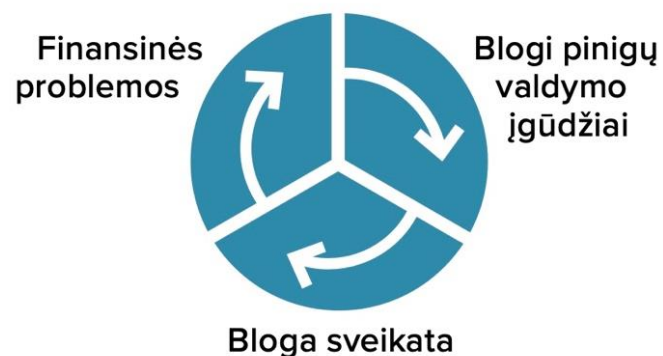
[finansinio elgesio tyrimą](#)

● ● ● VAIZDINIAI PRIEDAI

1 skyrius

1 pav. Užburtas žemo finansinio raštingumo ir finansinių problemų ratas

2 pav. Vartojimo kreditų statistika Lietuvoje, 2020 m. gruodžio 31 d.⁶

Vartojimo kreditai Lietuvoje

Pržiūrima **54** vartojimo kredito davėjus

Paskolų portfelio dydis – **268,25 mln. Eur**

Klientų skaičius – **146 520**

Vidutinė metinė palūkanų norma (2020 m. IV ketv.) – **24,17 %**

Per ketvirtį suteiktų kreditų suma – **43,26 mln. Eur**

Vartojimo kreditai

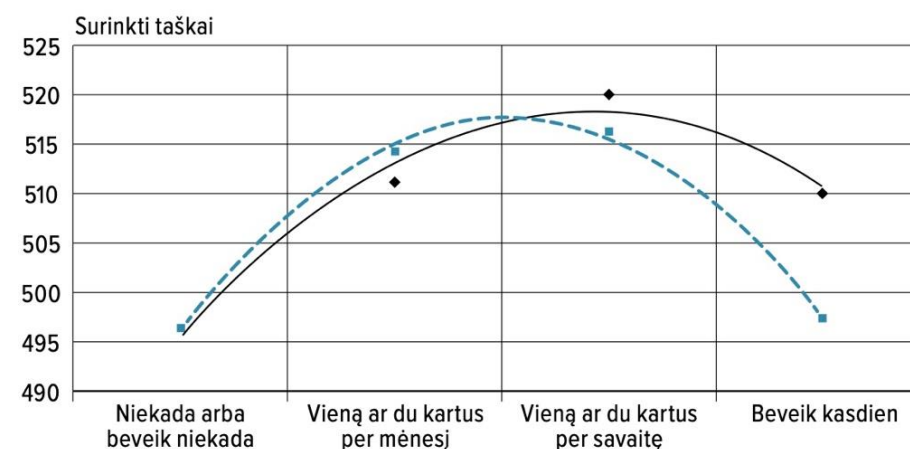

2020 m. gruodžio 31 d.

2 skyrius

3 pav. Finansinio raštingumo rezultatai pagal diskusijų su tėvais apie pinigus dažnumą, PISA ataskaita³.

EBPO vidurkis

◆ — Mokinių sprendimai leidžiant pinigus
 ■ — Pinigai, mokinių išleidžiami norimiems daiktams pirkti

4 pav. Pagrindiniai tėvų iššūkiai mokant vaiką apie pinigus

50 %

Tiek tėvų nežino, kaip mokyti, kad būtų įdomu.

38 %

Tiek tėvų nėra tikri, kada tinkamas laikas kalbėti su vaikais apie finansus.

39 %

Tiek tėvų reikia daugiau struktūros, kad mokymas būtų nuoseklesnis.

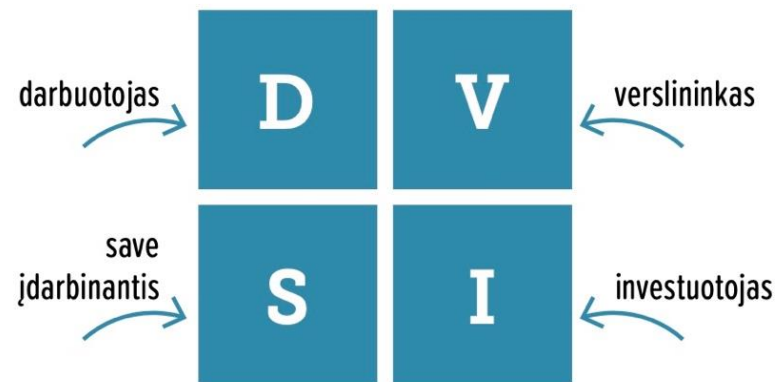
33 %

Tiek tėvų bijo, kad perduoda savo seną finansinį supratimą.

● ● ● VAIZDINIAI PRIEDAI

4 skyrius

5 pav. Pinigų srauto kvadrantas

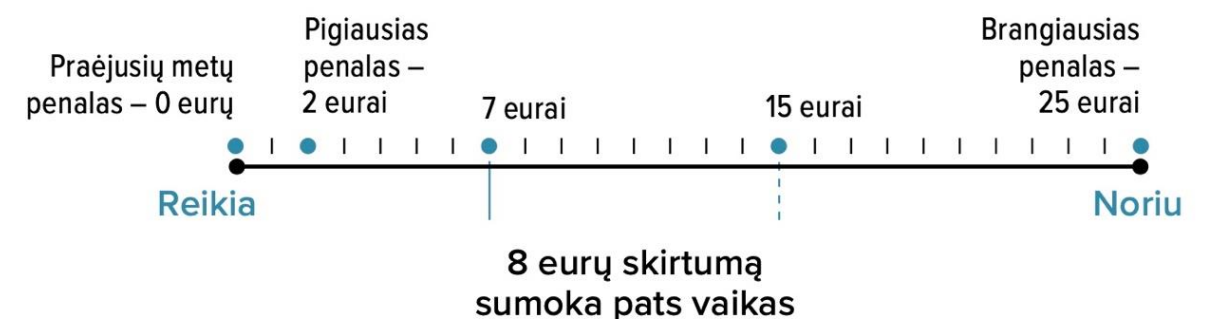
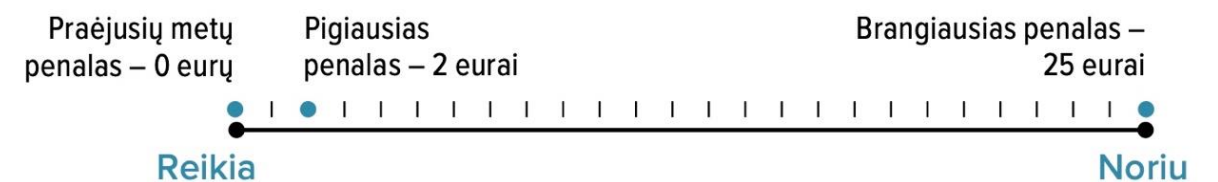

6 pav. Tikimybė uždirbti milijoną dolerių⁵

Pinigų uždirbimo būdas	Tikimybė
Paveldėti 1 mln. Eur.	1 iš 12 mln.
Laimėti loterijoje.	1 iš 12 mln.
Laimėti kazino.	1 iš 6 mln.
Atidėti po 800 Eur per mėn. 30 m.	1 iš 1,5 mln.
Dirbti IT įmonėje, kuri vėliau išplatina akcijų emisiją.	1 iš 10 tūkst.
Turėti nedidelį verslą.	1 iš 1000

5 skyrius

7 pav. „Reikia–noriu“ tiesė

● ● ● VAIZDINIAI PRIEDAI

5 skyrius

8 pav. Už ką vaikas galėtų susimokėti iš savų pinigų.

3–6 m.	7–10 m.	Vyresni nei 11 m.
Šio amžiaus grupės vaikai dar negauna savo pinigų, todėl ir neturi už nieką susimokėti.	<p>Išleisti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saldumynai, • žurnalai, knygutės, • žaislai, žaidimai, • siurprizai kitiems. <p>Taupyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • draugų gimtadienio dovanos, • mokykliniai reikmenys, • neplanuotos išlaidos (pamesti daiktai), • pramogos per šeimos atostogas. 	<p><i>Papildomai prie 7–10 m. vaikų finansinių atsakomybių</i></p> <p>Išleisti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • išėjimas į miestą su draugais ir kitos asmeninės pramogos, • telefono sąskaita. <p>Taupyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naujas kompiuteris, • naujas išmanusis telefonas, • drabužiai (visi arba tik dalis), • būreliai (visi arba tik dalis).

9 pav. Neleistinų pirkinių sąrašo pavyzdys

Kas vaikui kenkia	Kas jums nepatinka	Su ekranais susiję dalykai
<ul style="list-style-type: none"> • Produktai, kuriems vaikas alergiškas • Loterijos bilietai • Kazino • Rūkalai • Alkoholis • Energiniai gėrimai • Saldumynai (galbūt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Augintiniai • Tatuiruotės • Auskarai • Firminiai drabužiai • Trumpi sijonai • Per ryški kosmetika 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompiuteriniai žaidimai ar programėlės • Vaizdo žaidimai • Planšetinis kompiuteris • Neatsargus pirkimas internetu

7 skyrius

Yra kelios pagrindinės turto klasės, į kurias galima investuoti, tai:

- obligacijos,
- akcijos,
- nekilnojamasis turtas,
- žaliavos ir auksas.

Turto klasės yra skirtingo rizikos lygio. Pagrindinis investavimo principas – kuo mažesnė rizika, tuo mažesnis uždarbis; kuo didesnė rizika – tuo didesnis uždarbis.

Pinigus taip pat galima laikyti indėlyje arba po čiužiniu.

10 pav. Turto klasės, į kurias galima investuoti

Turto klasė	Rizikos lygis	Potenciali grąža
Akcijos	Aukštas	Aukšta
Nekilnojamasis turtas	Aukštas	Aukšta
Žaliavos ir auksas	Aukštas	Aukšta
Obligacijos	Vidutinis	Vidutinė
Indėlis*	Žemas	Žema
Grynieji pinigai (po čiužiniu)**	Žemas	Jokios (ir dar vertę pasiglemžia infliacija)

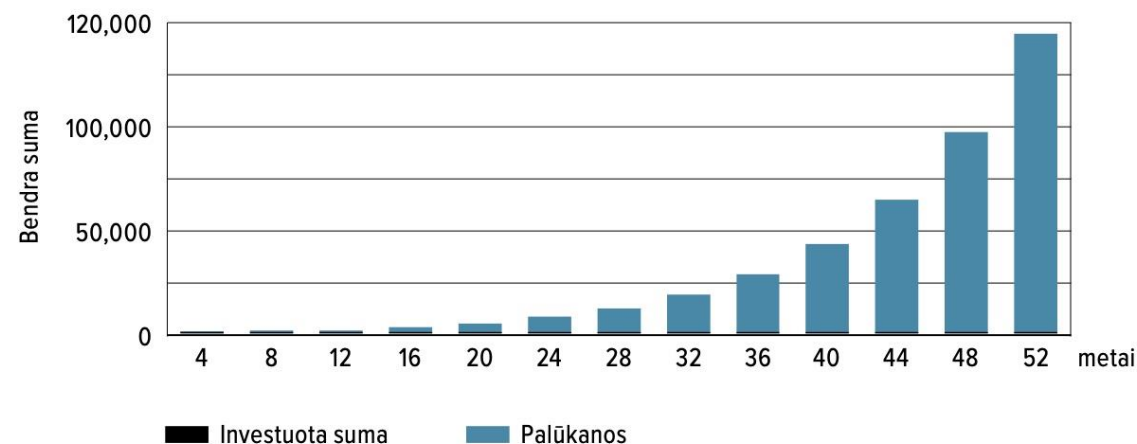
* Indėliai iki 100 tūkst. Eur Lietuvoje apdrausti indėlių draudimu.

● ● ● VAIZDINIAI PRIEDAI

7 skyrius

11 pav. Sudėtinių palūkanų galia

Sukaupti pinigai

1 priedas. Vaikų įtraukimas į buitines darbus

3–6 metų	7–10 metų	Vyresni nei 11 metų
<ul style="list-style-type: none"> • Surinkti išmėtytus žaislus. • Įdėti purvinus drabužius į skalbinių dėžę. • Pasikloti lovą. • Suporuoti išskalbtas kojines. • Padengti stalą. • Nunešti nešvarius indus. • Panešti nesunkius daiktus. • Nuvalyti dulkes. • Patikrinti pašto dėžutę. • Padėti gaminti maistą. 	<p><i>Papildomai prie 3–6 m. buitines darbų:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Išsiurbti namus. • Sudėti skalbinius skalbti. • Išrūšiuoti, sulankstyti ir išnešioti drabužius. • Sudėti indus į indaplovę / suplauti indus / iškraustyti indaplovę. • Palaistyti gėles. • Pasirūpinti naminiu gyvūnu. • Iškrauti pirkinius. • Pagaminti paprastą patiekalą. • Išnešti šiukšles. • Susitvarkyti kambarį. 	<p><i>Papildomai prie 7–10 m. buitines darbų:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Išvalyti langus. • Nupjauti žolę. • Išvalyti vonią / tualetą. • Išlyginti drabužius. • Pakeisti patalynės užvalkalus. • Pagaminti pietus ar vakarienę.